

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Unitat Docent Pediatria

Guia de l'Itinerari Formatiu

GIFT 2023

ITINERARI FORMATIU BASE DE PEDIATRIA

Autores:

Dra. Alícia Mirada Vives (tutora de residents de la unitat docent)

Dra. Rosa Puigarnau Vallhonrat (tutora de residents de la unitat docent)

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data d'elaboració: Març 2023

Data d'aprovació per el Comitè de Docència: 22/03/2023

Índex

1. Introducció	4
2. Definició	4
3. Objectiu de l'itinerari formatiu	4
4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu	5
4.1. Serveis implicats del propi centre	5
4.2. Rotacions obligatòries en altres centres	5
5. Rotacions de primer any	5
6. Rotacions de segon any	8
7. Rotacions de tercer any	11
8. Rotacions de quart any	16
9. Cronograma.....	19
(crec que tots els acrònims ja estan posats en el text i també en les taules prèvies)	20
10. Cursos, sessions i congressos	20
11. Activitat investigadora	23
12. Guàrdies	23
13. PORTFOLI: Informació que el resident ha de guardar durant la seva formació.....	24

1. Introducció

D'acord amb l'article 11.2 del Reial decret 183/2008, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes de sistema de formació sanitària especialitzada, els comitès de docència han d'aprovar els itineraris formatius que elaboraran els tutors de residents de cada unitat docent.

2. Definició

L'**Itinerari Formatiu tipus (GIFT)** és l'adaptació del programa oficial de l'especialitat (POE) al centre, on es descriuen les competències que ha d'adquirir el resident al llarg de la seva formació i el grau de supervisió que tindrà.

Aquesta informació es complementa amb la **Guia del Servei**, on s'expliquen la organització de cada unitat docent i la seva activitat, i amb la **Guia d'acollida del nou resident**, comuna a tots els residents de l'HUMT, on s'indiquen el pla de formació comuna, l'organització de les estructures docents i els mecanismes avaluadors. Altres documents fonamentals són el Protocol de Supervisió de l'especialitat i Pla de formació troncal.

Aquests documents estan disponibles per a consulta en la web/intranet (<https://mutuaterrassa.com/blogs/ca/formacio-sanitaria-especialitzada/futurs-residents-2022>).

3. Objectiu de l'itinerari formatiu

L'objectiu primordial de l'itinerari formatiu és descriure l'adaptació, d'acord amb les característiques pròpies de cada unitat docent, del programa de formació de l'especialitat dissenyat per la Comissió Nacional. S'hi detallen els objectius i el grau de supervisió de cada rotació i/o any de residència, i a partir d'aquí s'elaboren els plans individuals de formació de cada resident. Per tant, aquest itinerari ha de ser adaptable a la capacitat docent reconeguda de la unitat docent.

Els plans individuals de formació de cada resident tenen com a objectiu que els residents disposin d'una guia docent personalitzada, on es detalla quines rotacions ha de fer al llarg de la seva residència.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu

Són tots aquells serveis i unitats que, independentment de la seva titularitat, es consideren necessaris per impartir la formació especialitzada, d'acord amb el que estableix el programa oficial.

4.1. Serveis implicats del propi centre

Centre	Servei
Hospital Universitari Mútua Terrassa	Pediatria
Hospital Universitari Mútua Terrassa	Cirurgia Pediàtrica
Hospital Universitari Mútua Terrassa	Anestèsia
Hospital Universitari Mútua Terrassa	Psiquiatria Infantil i Juvenil
Hospital Universitari Mútua Terrassa	Atenció Primària Pediàtrica

4.2. Rotacions sistemàtiques en altres centres

Rotació	Centre	Unitat
UCI Neonatal	Hospital Sant Joan de Déu*	UCI Neonatologia
UCI Neonatal	H. Clínic-Casa Maternitat (*)	UCI Neonatologia
UCI Pediàtrica	Hospital Sant Joan de Déu*	UCI Pediàtrica
UCI Pediàtrica	Hospital MI Vall d'Hebron*	UCI Pediàtrica
RX infantil	Hospital MI Vall d'Hebron*	Radiodiagnòstic
Infectologia	Hospital MI Vall d'Hebron	U. Malalties Infeccioses i Immunodeficiències pediàtrica

*Amb acord

(*) En curs

5. Rotacions de primer any

Any	Contingut	Unitat	Dispositiu	Mesos
R1	Urgències Pediatria	Urgències Pediatria	HUMT ¹	4
R1	Hospitalització Pediatria	Planta Pediatria	HUMT	4
R1	Atenció al Nadó sà	Maternitat	HUMT	2
R1	Atenció al nadó malalt	Unitat Neonatal	HUMT	1

© MútuaTerrassa, Terrassa 2021.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

¹**HUMT:** Hospital Universitari Mútua Terrassa (en tot el doc)

ROTACIÓ: URGÈNCIES DE PEDIATRIA

Durada: 4 mesos

Objectius competencials

- Dinàmica de visites a Urgències:
 - Realitzar l'anamnesi: motiu de la consulta, antecedents rellevants (alimentació, vacunes, escolarització, desenvolupament psicomotor, etc.).
 - Saber fer l'exploració física: valors somatòmics i de les constants vitals segons l'edat, signes de gravetat.
 - Saber demanar exploracions complementàries: indicació i interpretació dels resultats.
- Aprendre el Triangle d'Avaluació Pediàtrica (TAP)
- Conèixer la patologia més freqüent, i signes i símptomes de gravetat en cada cas: síndrome febril, dolor abdominal, patologia respiratòria (asma, bronquiolitis, laringitis), patologia ORL, cefalea, convulsions, lesions cutànies, vòmits, diarrea, deshidratació.
- Aprendre les tècniques: otoscòpia, punció lumbar, test de fluoresceïna, extracció de cossos estranys, reanimació cardiopulmonar bàsica instrumentada, serumteràpia.

Metodologia

- Assistir al canvi diari de la guàrdia.
- Realitzar visites a Urgències, sempre amb la supervisió d'un adjunt. Valoració de les possibilitats de diagnòstic diferencial i possibles tractaments.
- Sol·licitar de les proves complementàries adients i interpretació dels resultats.
- Passar visita a pacients d'hospital de dia d'Urgències

ROTACIÓ: PLANTA D'HOSPITALITZACIÓ DE PEDIATRIA

Durada: 4 mesos

Objectius competencials

- Realitzar una història clínica correcta i una exploració física general acurada per a cada etapa pediàtrica amb la somatometria corresponent. Reconeixement de la normalitat i detecció de les alteracions.
- Conèixer la patologia més freqüent que genera hospitalització pediàtrica, i signes i símptomes de gravetat en cada cas: patologia infecciosa, patologia respiratòria, patologia ORL, patologia renal.
- Generar un diagnòstic diferencial i un pla de tractament per a cada ingrés, amb la supervisió de l'adjunt.
- Conèixer de les indicacions d'interconsulta a altres serveis (Radiologia, Rehabilitació, ORL, oftalmologia i altres) i poder fer-les.

© MútuaTerrassa, Terrassa 2021.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Elaborar informes d'alta.
- Practicar habilitats bàsiques de comunicació amb les famílies.
- Realitzar cerques bibliogràfiques relacionades amb cada patologia.

Metodologia

- Canvi diari de la guàrdia.
- Visita diària al pacient, sol o en companyia de l'adjunt.
- Valoració del pacient amb l'adjunt responsable.
- Reunió a les 12 h amb infermeria per valorar conjuntament l'estat dels pacients.
- Sessió general setmanal amb presentació de tots els pacients per part del resident.

ROTACIÓ: PLANTA DE MATERNITAT

Durada: 2 mesos

Objectius competencials

- Conèixer el procés de l'embaràs fisiològic i poder detectar els factors de risc amb una possible transcendència per al nadó.
- Conèixer el procés de part: monitoratge, control del benestar fetal, període expulsiu (eutòcic i distòcic) i saber fer l'avaluació i reanimació neonatal inicial.
- Saber fer l'exploració del nadó: normalitat i detecció d'anomalies, seguiment i resolució.
- Aprendre sobre l'alletament matern i el suport a les noves mares.
- Adquirir nocions pràctiques sobre la manera de transmetre la informació als pares.
- Ajudar a establir el vincle mare-nadó i aprendre a transmetre confiança.
- Detectar la vulnerabilitat social.
- Familiaritzar-se amb conceptes generals de puericultura.

Metodologia

- Visita diària als nadons de Maternitat: primera visita, incidències i visita d'alta.
- Recollida de dades i elaboració d'informes dels nadons ingressats per a proves específiques.
- Assistència al part de baix risc. Mètode pell amb pell.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

6. Rotacions de segon any

Any	Contingut	Unitat	Dispositiu	Mesos
R2	Atenció al nadó malalt	Unitat Neonatal	HUMT	2
R2	Pediatria Atenció Primària	CAP ²	HUMT	3
R2	Cirurgia-Anestèsia	Consultes Externes/quiròfan	HUMT	2
R2	Pneumologia/Al.lergia Ped	Consultes Externes	HUMT	2
R2	Atenció al nadó greu/crític	UCI NN ³	HSJD ⁴	2

²CAP: Centre d'Atenció Primària.

³UCI NN: Unitat de Cures Intensives Neonatals.

⁴HSJD: Hospital Sant Joan de Déu.

ROTACIÓ (R1-R2): UNITAT DE NEONATOLOGIA (HUMT)

Durada: 3 mesos (aquesta rotació de 3 mesos es realitza entre l'últim mes de R1 i els dos primers de R2).

Objectius competencials

- Aprendre l'atenció inicial al nadó malalt: entrevista i assistència a la sala de parts, acolliment de la família, orientació diagnòstica i mesures de tractament inicials, informació als pares.
- Conèixer de les patologies més freqüents, diagnòstic diferencial, exploracions complementàries i tractament adients (amb evidència científica).
- Elaborar els informes d'alta. Desenvolupar les habilitats comunicatives amb les famílies i l'equip de la unitat.
- Aprendre tècniques bàsiques: punció lumbar, intubació, bases de ventilació, col·locació d'un catèter venós umbilical, punció femoral i radial, col·locació d'una via perifèrica.

Metodologia

- Visita diària dels pacients, tutoritzat per l'adjunt de Neonatologia.
- Informació i suport a les famílies.
- Assistència al part complicat, aplicació de mesures de reanimació bàsiques.
- Entrega de la guàrdia, tutoritzat per adjunt.
- Assistència a les reunions quinzenals de Perinatologia sobre els casos clínics en curs amb Obstetrícia Alt Risc (ARO), Psiquiatria perinatal i Tr. Social.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

ROTACIÓ: SERVEI DE CIRURGIA PEDIÀTRICA I ANESTÈSIA

Durada: 2 mesos

Objectius competencials

- Conèixer funcionament de l'àrea quirúrgica pediàtrica: circuit que segueixen els pacients, temps de dejú prequirúrgic i postquirúrgic, protocol preoperatori.
- Aprendre els fàrmacs que s'utilitzen en l'anestèsia pediàtrica i la seva dosificació.
- Iniciar-se en la canalització de vies perifèriques en pacients pediàtrics.
- Iniciar-se en la via aèria i el maneig ventilatori pediàtric: mascareta facial, mascareta laríngia i tub endotraqueal.
- Tenir coneixement dels tipus d'anestèsia locoregional utilitzada en les patologies més freqüents.
- Saber fer l'exploració i diagnòstic de les patologies quirúrgiques més freqüents en l'edat pediàtrica i participació en la seva intervenció: fimosi, hèrnia engonal, criptorquídia, hipospàdies.
- Saber el calendari quirúrgic.
- Iniciar-se en les sutures quirúrgiques.
- Controlar del postoperatori immediat dels pacients segons patologia.

Metodologia

- Estada a l'àrea quirúrgica pediàtrica i participació tant en l'acte anestèsic com en l'acte quirúrgic.
- La rotació es reparteix en 3 dies amb Cirurgia Pediàtrica, 1 dia amb ORL Pediàtrica i 1 dia compartit entre Oftalmologia Pediàtrica i Cirurgia Ortopèdica.
- El resident sempre estarà tutoritzat a dins del quiròfan, però ha d'iniciar sol l'exploració i el vincle amb la família.

ROTACIÓ: CENTRE D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

Durada: 3 mesos

Objectius competencials

- Tenir coneixement i saber aplicar el programa de l'infant sa: realització de l'exploració física i identificació dels signes d'alarma de patologia per a cada grup d'edat.
- Saber els consells d'alimentació de cada etapa del nen
- Conèixer el calendari vacunal
- Conèixer els programes de prevenció: obesitat, tabaquisme i altres.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Reconèixer i saber tractar la patologia pediàtrica específica, valorant el tractament i el seguiment adequats.

Metodologia

- Estada de 3 mesos al centre d'atenció primària de la zona (CAP Rambla: Centre d'Atenció Primària Rambla o CAP Can Mates Sant Cugat) amb un equip d'atenció primària pediàtrica (infermeria i pediatre).
- Visita conjunta amb un pediatre d'atenció primària.
- Visita conjunta amb una infermera pediàtrica d'atenció primària.

ROTACIÓ: PNEUMOAL·LÈRGIA

Durada: 2 mesos

Objectius competencials

- Tenir coneixement de les patologies més prevalents: asma, broncospasme associat amb virasi, infeccions pulmonars, al·lèrgia alimentària, anafilaxi, urticària, atòpia, al·lèrgia a fàrmacs...
- Aprendre els fàrmacs d'ús més comú i mètodes d'administració en infants. Sistemes d'inhalació efectiva.
- Saber les proves complementàries: bases en l'estudi de tòrax (radiografia, TC), espirometria, prova de la punxada (*prick test*), analítiques específiques i test de provocació.
- Veure i aprendre les bases de la fisioteràpia respiratòria bàsica.
- Establir una relació de confiança amb el pacient i la família.
- Conèixer el bon ús de la xarxa sanitària.

Metodologia

- Visites en companyia de l'adjunt responsable i, si és possible, realització de les primeres visites amb tutorització.
- Assistència a cursos i jornades de formació específics si s'escau.
- Preparació i/o revisió d'un protocol durant la rotació. Presentació d'un cas clínic en una sessió matinal.
- Saber fer una recerca bibliogràfica de qualitat dels casos més interessants.

ROTACIÓ: CURES INTENSIVES NEONATALS

Durada: 4 mesos

Lloc:

1. HOSPITAL SANT JOAN DE DEU BCN (2m)
2. HOSPITAL CLÍNIC-CASA MATERNITAT (2m)

1. UNITAT DE CURES INTENSIVES NEONATALS (HOSPITAL SANT JOAN DE DÉU)

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

Durada: 2 mesos

Objectius competencials

- Aprendre l'atenció del nadó preterme gran immadur.
- Aprendre l'atenció del nadó amb cardiopatia congènita.
- Aprendre l'atenció del nadó amb patologia crítica: asfíxia-hipòxia isquèmica, hipertensió pulmonar, sèpsia, malformacions greus, convulsions i afectació SNC
- Aprendre tècniques amb èmfasi en el suport ventilatori: tècniques de ventiloteràpia convencional i alta freqüència en nadons críticament malalts.
- Practicar habilitats bàsiques de comunicació amb les famílies, establiment d'una relació de confiança amb la família i iniciació en la comunicació de males notícies.
- Poder fer procediments invasius: catèter umbilical, intubació, tècnica MIST, ecografia específica, aEEG.

Metodologia

- Estada de 2 mesos a la unitat de cures intensives neonatals.
- Canvi diari de la guàrdia.
- Visita diària dels pacients, tutoritzat per l'adjunt de Neonatologia.
- Reunió diària conjunta amb infermeria sobre els pacients ingressats.
- Reunió diària amb l'equip d'assistència.
- Assistència a la sala de parts, reanimacions instrumentalitzades.
- Assistència a sessions clíniques específiques del centre de referència i participar-hi activament.

7. Rotacions de tercer any

Any	Contingut	Unitat	Dispositiu	Mesos
R3	Atenció al nadó greu/crític	UCI NN ³	Hospital Clínic-Maternitat ⁵	2
R3	Urgències Ped (R gran)	Urgències Pediatria	HUMT	1
R3	Psiquiatria	CSMIJ ⁶	HUMT	1
R3	Neuropediatria	C Externes	HUMT	2
R3	Digestiu-Nutrició	C Externes	HUMT	1,5
R3	Endocrí-Hematologia	C Externes	HUMT	1,5
R3	Rotació opcional		Extern	2

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

³UCI NN: Unitat de Cures Intensives Neonatals.

⁵H. Clínic-Casa Maternitat

⁶CSMIJ: Centre de Salut Mental Infantojuvenil.

1. UNITAT DE CURES INTENSIVES NEONATALS (CASA DE MATERNITAT, HOSPITAL CLÍNIC)

Durada: 2 mesos

Objectius competencials

- Saber adequar el tractament del gran immadur.
- Poder tractar el nadó amb cardiopatia congènita.
- Conèixer el tractament del nadó amb patologia crítica: asfíxia, HTP (Hipertensió pulmonar), sèpsia, malformacions greus, afectació del SNC-convulsions
- Adquirir les habilitats bàsiques en tècniques de ventiloteràpia convencional i alta freqüència en nadons críticament malalts.
- Practicar les habilitats bàsiques de comunicació amb les famílies, establiment d'una relació de confiança amb la família i iniciació en la comunicació de males notícies.
- Aprendre a fer procediments: catèter umbilical, intubació, tècnica MIST, ecografia específica, aEEG.

Metodologia

- Estada de 2 mesos a la unitat de cures intensives neonatals.
- Canvi diari de la guàrdia.
- Visita diària dels pacients, tutoritzat per l'adjunt de Neonatologia.
- Reunió diària conjunta amb infermeria sobre els pacients ingressats.
- Reunió diària amb l'equip d'assistència.
- Assistència a la sala de parts, reanimacions instrumentalitzades.
- Assistència a sessions clíniques específiques del centre de referència i participar-hi activament.

ROTACIÓ: URGÈNCIES DE PEDIATRIA

Durada: 1 mes

Objectius competencials

- Consolidar els objectius competencials de la primera rotació per Urgències Pediàtriques, assumint un grau de responsabilitat més alt sota la supervisió de l'adjunt.
- Iniciar-se en la docència del resident de primer any i dels residents de Medicina Familiar i Comunitària.

Metodologia

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Canvi diari de la guàrdia.
- Realització de visites a Urgències.
- Sol·licitud de les proves complementàries adequades i interpretació dels resultats.
- Hospital de dia d'Urgències.

ROTACIÓ: SERVEI DE PSIQUIATRIA INFANTIL

Durada: 1 mes

Objectius competencials

- Aprendre com es fa l'anamnesi personal, familiar i social dels pacients amb patologia psiquiàtrica.
- Tenir coneixements bàsics del trastorn generalitzat del desenvolupament, el TDAH, la depressió i els trastorns alimentaris.
- Aprendre el diagnòstic i maneig del TDAH.
- Acompanyar, si s'escau, a un professional del CSMIJ a centre de menors o altres dispositius de suport o enllaçats amb salut mental infanto-juvenil.
- Coneixement del funcionament d'un centre de salut infantojuvenil i de la xarxa de treball en Salut Mental dels Infants.
- Coneixement de fàrmacs bàsics en psiquiatria infantil.

Metodologia

- Estada en un centre de salut mental infantojuvenil, junt a un psiquiatre i un psicòleg infantil.
- Consulta externa conjuntament amb un psiquiatre.
- Assistència a tallers amb infants afectats de trastorns generalitzats del desenvolupament i d'habilitats socials.
- Assistència a sessions clíniques específiques amb l'equip de referència

ROTACIÓ: NEUROPEDIATRIA

Durada: 2 mesos

Objectius competencials

- Realitzar una correcta història clínica i l'exploració específica neurològica. Observació del joc de l'infant.
- Conèixer les patologies més prevalents: trastorns generalitzats del desenvolupament, TDAH, epilèpsia, trastorns del llenguatge, cefalea, trastorns motors, PCI...
- Identificar els signes d'alarma en neurologia infantil.
- Conèixer els fàrmacs d'ús més comú i els mètodes d'administració en infants.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Aprendre les habilitats bàsiques: elaboració d'una història clínica específica segons les subespecialitats, exploració detallada i ecografia cerebral.
- Veure com establir una relació de confiança amb el pacient i la família, en diagnòstics que requereixen acompanyament en el temps.
- Conèixer i bon ús de la xarxa sanitària.

Metodologia

- Fer visites en companyia de l'adjunt responsable i, si és possible, realització de les primeres visites amb tutorització.
- Assistència a un centre d'atenció primerenca (CDIAP) de zona un dia per setmana.
- Preparació i/o revisió d'un protocol durant la rotació. Presentació d'un cas clínic en una sessió matinal.
- Recerca bibliogràfica dels casos més interessants.

ROTACIÓ: DIGESTIU I NUTRICIÓ PEDIÀTRICA

Durada: 1,5 mesos

Objectius competencials específics de digestiu/nutrició (de dilluns a dijous)

- Tenir coneixement de les patologies més prevalents de cada subespecialitat: Digestiu, Hepatologia i Nutrició.
- Conèixer i saber acompanyar les patologies cròniques.
- Conèixer els fàrmacs d'ús més comú i mètodes d'administració en infants.
- Aprendre les habilitats bàsiques: elaboració d'una història clínica específica segons les subespecialitats i exploració detallada.
- Conèixer i saber valorar la necessitat de les exploracions complementàries pròpies de cada subespecialitat, coneixement teòric i indicació.
- Compartir el treball amb grups de pacients. Relació multidisciplinària.
- Establir una bona relació amb la família, escolta activa.
- Conèixer el bon ús de la xarxa sanitària.

Metodologia

- Visites en companyia de l'adjunt responsable i, si és possible, realització de les primeres visites amb tutorització.
- Assistència a cursos i jornades de formació específics si s'escau.
- Preparació i/o revisió d'un protocol durant la rotació. Presentació d'un cas clínic en una sessió matinal.

ROTACIÓ ENDOCRINOLOGIA I HEMATOLOGIA PEDIÀTRICA

© MútuaTerrassa, Terrassa 2021.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

Durada: 1,5 mesos

Objectius competencials d'endocrinologia

- Conèixer el desenvolupament auxològic del nen en la seva normalitat.
- Conèixer el desenvolupament puberal normal .
- Saber el fer diagnòstic diferencial i estudi davant la talla baixa.
- Saber fer el diagnòstic diferencial i estudi en patologia del desenvolupament puberal .
- Saber el maneig del pacient diabètic en els tres pilars bàsics: insulinoteràpia, dieta i activitat física.
- Aprendre l'educació diabetològica i com donar suport a les famílies
- Saber els signes d'alerta i com detectar les principals malalties endocrinològiques infantils.
- Aprendre a explorar el pacient amb possible malaltia hormonal.
- Saber enfocar l'estudi de la patologia tiroidea més freqüent en el nen/a.

Objectius competencials específics d'hematologia pediàtrica (dimecres)

- Saber interpretar l'hemograma segons edat
- Saber fer el diagnòstic diferencial de les anèmies
- Conèixer el tractament i maneig de l'anèmia ferropènica i la talassèmia minor.
- Conèixer el tractament i maneig de l'anèmia de cèl·lules falciformes, l'esferocitosi i el favisme.
- Saber fer el diagnòstic diferencial inicial en trombopènies i neutropènies.
- Saber fer l'estudi i el diagnòstic diferencial en adenopaties.

Metodologia

- Visites en companyia de l'adjunt responsable a les Consultes Externes d'endocrinologia.
- Veure i participar en l'aprenentatge familiar del pacient diabètic junt a l'educadora diabetològica.
- Preparació i/o revisió d'un protocol durant la rotació. Presentació d'un cas clínic en una sessió matinal.

ROTACIÓ: OPCIONAL

A realitzar: entre R3 i R4

Durada: 5 mesos, a fer en dos blocs

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

El resident pot escollir una rotació opcional de 5 mesos. Se'l guiarà cap a una àrea de la Pediatria en què ell cregui que té mancances o bé a una subespecialitat pediàtrica específica que ell consideri adequada, juntament amb el tutor i segons les necessitats del servei. En principi es dividiria en dos mòduls diferents.

8. Rotacions de quart any

Any	Contingut	Unitat	Dispositiu	Mesos
R4	Atenció nen crític	UCI ⁷ -Pediàtrica	HSJD (RA) ⁸ /HMIVH (RB) ⁹	4
R4	Hospitalització Pediàtrica	Planta Pediatria	HUMT	1,5
R4	Opcional		Extern	3
R4	Multiconsultes	Consultes Externes	HUMT	1
R4	Atenció al nadó malalt	Unitat Neonatal	HUMT	1,5

⁷UCI: Unitat de Cures intensives.

⁸HSJD (RA): Hospital Sant Joan de Déu (Resident A).

⁹HMIVH (RB): Hospital Matern Infantil Vall d'Hebron (Resident A).

ROTACIÓ DE CURES INTENSIVES PEDIÀTRIQUES

Centres: HOSPITAL SANT JOAN DE DÉU (R4A)
HOSPITAL MATERN INFANTIL VALL D'HEBRÓN (R4B)

Durada: 4 mesos

Objectius competencials

- Saber reconèixer i estabilitzar el pacient greu/crític
- Conèixer el maneig de les patologies greus a nivell hemodinàmic i amb necessitat de suport ventilatori (sèpsia, politraumàtic, ofegament, destret respiratori, asma greu, estat convulsiu).
- Conèixer el maneig del postoperatori complicat: cardiopaties congènites complexes, neurocirurgia, traumatologia.
- Adquirir habilitats bàsiques de comunicació amb les famílies, establiment d'una relació de confiança amb el pacient i la família, i iniciació en la comunicació de males notícies.
- Aprendre a fer tècniques complexes: intubació traqueal, ventilació mecànica invasiva i no invasiva, vies arterials...

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

Metodologia

- Estada de 4 mesos a l'UCI pediàtrica.
- Canvi diari de la guàrdia.
- Visita diària dels pacients, tutoritzat per un adjunt.
- Reunió diària conjunta amb infermeria sobre els pacients ingressats.
- Reunió diària amb l'equip d'assistència.
- Assistència a reanimacions instrumentalitzades.
- Assistència a sessions clíniques específiques del centre de referència i participar segons els criteris del tutor/a del centre

ROTACIÓ SISTEMÀTICA A TRIAR

Centre: HOSPITAL MATERN INFANTIL VALL D'HEBRON

Opcions:

- **RADIODIAGNÒSTIC**
- **UNITAT DE PATOLOGIA INFECCIOSA I IMMUNODEFICIÈNCIES PEDIÀTRIQUES (UPIIP)**

Durada: 1 mes

RADIODIAGNÒSTIC INFANTIL

Objectius competencials:

Conèixer la radiació i el risc en edat infantil i com minimitzar-la, aprendre la lectura i interpretació de les diferents proves de RX convencional, les bases i indicacions de diagnòstic per ecografia, les bases i indicacions del diagnòstic amb TC i les bases i indicacions del diagnòstic amb RM.

Metodologia:

Segons l'establerta pel centre receptor que ja forma residents propis i externs.

UPIIP

Objectius competencials: Aprendre el sistema immunitari en els nens i la seva maduració adequada, saber reconèixer el pacient amb sospita d'Immunodeficiència, conèixer els estudis necessaris i graduals de la resposta immunitària davant d'una sospita clínic d'ID, aprendre les malalties infeccioses de risc i el seu tractament, les de llarga evolució i el seu control i les que poden aparèixer en pacients amb immunosupressió.

Metodologia:

Segons l'establerta pel centre receptor que ja forma residents propis i externs.

ROTACIÓ: PLANTA D'HOSPITALITZACIÓ DE PEDIATRIA

Durada: 1 mes

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

Objectius competencials:

- Consolidar els objectius competencials de la primera rotació per la planta d'hospitalització, assumint un grau de responsabilitat més alt sota la supervisió de l'adjunt.
- Començar a fer de formador en la docència del resident de primer any.
- Adquirir la responsabilitat d'adjunt.
- Participar en un estudi de recerca
- Fer cerca bibliogràfica i revisió de protocols.

Metodologia:

- Explicar el canvi diari de la guàrdia.
- Tutoritzar al resident de primer any.
- Fer la visita diària al pacient, sol o en companyia de l'adjunt.
- Fer la valoració del pacient amb l'adjunt responsable.
- Liderar la reunió diària amb infermeria per valorar conjuntament l'estat dels pacients.

ROTACIÓ: OPCIONAL

Durada: 3 mesos

El resident pot escollir una rotació opcional de 5 mesos. Se'l guiarà cap a una àrea de la Pediatria en què ell cregui que té mancances o bé a una subespecialitat pediàtrica específica que ell consideri adequada, juntament amb el tutor i segons les necessitats del servei.

ROTACIÓ: MULTICONSULTES (Consultes Externes Hospital Universitari Mútua Terrassa)

Durada: 1 mesos

Competències i habilitats definides per a cada Subespecialitat:

Rotació concebuda per a poder veure patologia freqüent que depèn d'altres especialistes: oftalmologia, reumatologia, nefrologia infantil, dermatologia i medicina de l'adolescent.

S'adapta a les necessitats que el resident pensa que pot tenir per acabar la seva formació bàsica en pediatria.

ROTACIÓ: UNITAT DE NEONATOLOGIA (HUMT)

Durada: 1 mes

Objectius competencials

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Consolidar els objectius competencials de les tres rotacions per diferents unitats neonatals (HUMT, HSJD i Casa de Maternitat), assumint un grau de responsabilitat més alt, sota la supervisió de l'adjunt.
- Participar activament en la docència del resident de segon any.

Metodologia

- Estada de 2 mesos a l'UCI neonatal.
- Canvi diari de la guàrdia.
- Visita diària dels pacients, resolent dubtes amb l'adjunt de Neonatologia.
- Liderar la reunió diària amb l'equip d'assistència (neonatòlogues/infermeria)
- Assistència a sessions clíniques específiques i de perinatologia.
- Assistència al part complicat, liderant l'aplicació de mesures de reanimació.
- Participació en sessions del servei o externes.

9. Cronograma

Any residència	Contingut	Unitat	Dispositiu	Mesos
R1	Urgències Pediatria	Urgències Pediatria	HUMT ¹	5
R1	Hospitalització Pediatria	Planta Pediatria	HUMT	4
R1	Atenció al Nadó sà	Maternitat	HUMT	1
R1	Atenció al nadó malalt	Unitat Neonatal	HUMT	1
R2	Atenció al nadó malalt	Unitat Neonatal	HUMT	2
R2	Pediatria Atenció Primària	CAPs ² de zona	HUMT	3
R2	Cirurgia-Anestèsia	Consultes Externes/quiròfan	HUMT	2
R2	Pneumologia/Al·lèrgia Ped	C Externes	HUMT	2
R2	Atenció al nadó greu/crític	UCI NN ³	HSJD ⁴	2
R3	Atenció al nadó greu/crític	UCI NN	H. Clínic-Maternitat ⁵	2
R3	Urgències Pediatria	Urgències Pediatria	HUMT	1
R3	Psiquiatria	CSMIJ ⁶	HUMT	1
R3	Neuropediatria	Consultes Externes	HUMT	2
R3	Digestiu-Nutrició	Consultes Externes	HUMT	1,5
R3	Endocrí-Hematologia	Consultes Externes	HUMT	1,5
R3	Rotació opcional		Extern	2
R4	Atenció nen crític	UCI ⁷ -Pediàtrica	HSJD (RA) ⁸ HMIVH (RB) ⁹	4
R4	Hospitalització Pediàtrica	Planta Pediatria	HUMT	1

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

R4	Opcional		Extern	3
R4	Multiconsultes	Consultes Externes	HUMT	1
R4	Radiologia/UPIIP ¹⁰		HMIVH	1
R4	Atenció al nadó malalt	Unitat Neonatal	HUMT	1

¹**HUMT**: Hospital Universitari Mútua Terrassa

²**CAP**: Centre d'Atenció Primària

³**UCI NN**: Unitat de Cures Intensives Neonatals

⁴**HSJD**: Hospital Sant Joan de Déu

⁵**H.CLÍNICA**: Clínic-Casa Maternitat

⁶**CSMIJ**: Centre de Salut Infantojuvenil

⁷**UCI**: Unitat de Cures Intensives

⁸**HSJD (ResA)**: Hospital Sant Joan de Déu (Resident A)

⁹**HMIVH (ResB)**: Hospital Matern Infantil Vall d'Hebrón (Resident A)

¹⁰**UPIIP/RX HMIVH**: Unitat de Patologia Infecciosa i Immunodeficiències de Pediàtria

10. Cursos, sessions i congressos

1. Cursos de formació obligatoris

L'itinerari formatiu consta d'un programa troncal de cursos i formacions (Disponible en la web en la web de Formació Sanitària Especialitzada de l'Hospital Universitari Mútua Terrassa) que es realitzen durant la residència, entre els quals destaquem els següents:

• Troncals

- Curs d'acollida per a tots els residents
- Curs de comunicació
- Curs de metodologia científica
- Cerca bibliogràfica
- Curs de bioètica
- Curs de radioprotecció
- Curs de seguretat clínica
- Cursos per a R1 de diferents especialitats però vàlids per a Pediatria

• Específics

Cursos obligatoris i avaluats:

- Curs de RCP pediàtrica bàsica organitzat per la Societat Catalana de Pediatria (ACMCB) per a tots els residents de primer any de Catalunya. Avaluat.
- Curs de RCP neonatal bàsica a l'HUMT. Avaluat.

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Curs de RCP neonatal avançada-HUMT: es fa abans d'acabar el període formatiu, en diferents centres segons l'any (avalat pel grup de RCP de la SCP i la SEN). Avaluat.
- Curs de maneig de la via aèria, organitzat pel Servei d'Anestèsia de l'HUMT. Obligatori.
- SVAP-HUMT: Curs de Suport Vital Avançat Pediàtric. Avaluat
- Curs anual de simulació en Atenció al Pacient Greu Pediàtric-HUMT. Avaluat.

Cursos recomanats:

- Curs d'Atenció al Pacient Politraumàtic. Extern.
- Curso de Atención al niño grave. Extern.
- APLS. Extern.

2. Sessions, Congressos, Publicacions:

La preparació de sessions va variant segons les rotacions de l'any de residència, però caldrà preparar un mínim de 4 sessions/any.

R1. Resident de primer any

- Presentació oral en una sessió general de formació continuada en Pediatria
- Preparació de casos clínics o de diagnòstic diferencial
- Preparació de sessions matinals diverses: casos clínics, bibliogràfica, etc.
- Elaboració de dues pautes/protocols de pediatria
- Exposició tipus pòster per a un congrés de Pediatria general (SEUP, SCP, etc.)
- Presentació oral per a la sessió conjunta d'hospitals comarcals

R2. Resident de segon any

- Elaboració de dues pautes per a nounats
- Preparació d'una sessió de perinatologia
- Exposició tipus pòster per al congrés d'especialitats
- Publicació/comunicació com a primer firmant d'un cas clínic
- Perfeccionament en bioestadística

R3. Resident de tercer any

- Participació en els tallers de formació com a formador tutoritzat, durant R3- o R4.
- Revisió o realització d'un protocol d'alguna de les subespecialitats de l'any en curs.
- Presentació oral d'una comunicació en un congrés nacional
- Elaboració de dues pautes per a pacient crític
- Publicació com a primer firmant d'un cas clínic i treball de revisió amb $n > 5$

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

R4. Resident de quart any

- Presentació d'una comunicació oral o pòster en un congrés internacional
- Disseny i realització d'un estudi prospectiu amb $n > 20$
- Publicació com a primer firmant d'un estudi prospectiu amb $n > 20$

3. Participació en grups de treballs i /o Comitès

- Possibilitat de participar en Comitès hospitalaris de forma voluntària.
- Comitè de Docència: hi ha residents de diferents anys com a representants dels residents de tot el centre.
- Possibilitat de participar en la Junta de Govern de la Societat Catalana de Pediatria, com a representants dels residents

4. Sessions generals del Servei de Pediatria

Setmanals:

- Sessió general de Pediatria, junt a tot l'equip d'hospital i Atenció Primària. Programa anual acreditat.
- Sessió de casos clínics i diagnòstics diferencials, amb presentació de residents pediatria i residents MFIC.

Mensuals:

- Sessió de Perinatologia juntament amb el Servei d'Obstetrícia i Ginecologia i llevador/es de l'ASSIR (2 dies /mes)
- Sessió bibliogràfica (2 dies/mes)
- Revisió de protocols (1 dia /mes)
- Sessió d'infermeria (1 dia/mes)
- Tallers d'habilitats específiques en pediatria (1 dia/mes)

4. Sessions de la Societat Catalana de Pediatria (SCP):

- Curs de formació continuada anual de la SCP (R1-R4)
- Tallers de formació específics al Programa de Formació de la SC Pediatria (R1-R4)
- CIAP (R4)
- Assistència a Jornades específiques SCP: Curs acollida R1, Sessió final residència R4
- Assistència/participació en els grups de treball de les diferents subespecialitats pediàtriques

11. Activitat investigadora

La recerca al nostre servei és un aspecte important al que li donem un valor afegit. Durant la residència els residents rebran formació en recerca través d'un curs troncal de R1 a R3, les competències bàsiques que adquiriran són:

1. Introducció en la Recerca biomèdica.
2. Recursos bibliogràfics: Fonts i recerques.
3. Estudis Qualitatius.
4. Anàlisi crítica de projectes de recerca.
5. Elaboració d'un projecte.
6. Angles científic: Presentacions científiques orals. Lectura crítica i redacció científica.

Com a objectiu els nostres residents han de presentar, al llarg de la residència, un mínim de 3 comunicacions a congressos com a primer autor i participar com a autor en una publicació indexada.

12. Guàrdies

Els residents fan de 3 a 4 guàrdies al mes al Servei d'Urgències, juntament amb 1 o 2 metges adjunts de Pediatria. Durant el primer any de residència, totes les visites estan tutoritzades i els informes en els R1 signats per l'adjunt de la guàrdia. Les guàrdies es realitzaran sempre amb adjunt de presència física. El grau de supervisió s'especifica en el Protocol de Supervisió de l'especialitat.

A mesura que el resident evoluciona en el coneixement de l'especialitat va realitzant més tasques i d'una manera més autònoma. Quan ja ha fet rotacions per Maternitat i Nounats, el resident assisteix els parts durant la guàrdia, sempre amb l'adjunt de neonatologia com a referent i supervisor.

El resident de quart any fa la guàrdia a Nounats sempre que hi hagi un adjunt referent de neonatologia. Durant la rotació en les unitats de cures intensives tant neonatals com pediàtriques a l'Hospital Sant Joan de Déu, a Clínic-Casa Maternitat o a H. Matern-Infantil Vall d'Hebron el resident fa 3/4 guàrdies en aquestes unitats, remunerades pel nostre centre.

Els objectius d'aprenentatge a les guàrdies son:

- Saber fer l'atenció a la patologia més freqüent, avaluant índex de gravetat i criteris de risc per a hospitalització de cada patologia.
- Triatge i triangle d'avaluació pediàtrica (TAP).

- Històrica clínica focalitzada per a prioritzar atenció del malalt.
- Ús racional de les proves diagnòstiques des de l'àmbit d'urgències.
- Estabilització del nen greu.
- Atenció al nen en risc psicosocial.

13. PORTFOLI:

Informació que el resident ha de guardar durant la seva formació

A continuació es recullen els documents mínims necessaris per fer el "portafolis" durant la residència. Aquesta documentació ha de ser elaborada pel resident i supervisada pel tutor, que ha de tenir-hi accés. Pot ser en format físic o digital.

Documentació de les rotacions

1. Quadre de rotacions individualitzat.
2. Objectius, amb la definició de les competències i habilitats que cal adquirir a cada rotació. Han de figurar, resumits, a l'itinerari formatiu.
3. Valoració dels objectius i del funcionament de la rotació. En les rotacions llargues, s'aconsella una primera valoració passats un o dos mesos, escrita pel resident després de parlar amb els adjunts que correspongui i on s'inclogui l'opinió de les dues parts sobre els punts forts i els que cal millorar.
4. Avaluacions sumatives de cada rotació. Les han de fer els adjunts responsables en els 15 dies posteriors a la fi de la rotació.
5. Avaluació formativa de cada rotació. Cal fer-les amb el tutor, en acabar la rotació, i un cop ja feta l'avaluació sumativa per part dels adjunts. Pot formar part d'una entrevista estructurada.
6. Resum de l'activitat rellevant desenvolupada durant la rotació: registre de l'activitat més important feta, tant pel que fa a tipus i volum aproximat de pacients com a habilitats i tècniques que s'han posat en pràctica.
7. És interessant que es reflecteixin aquells casos o situacions que han deixat marca en algun sentit i que es valorin críticament l'abordatge i l'aprenentatge consegüent (recull d'incidents crítics).

Documentació de la tutoria

1. Còpia de l'avaluació sumativa anual (juny).
2. Còpia de l'informe anual del tutor per a cada any de residència (juny).
3. Si s'escau, exercicis que formin part de l'avaluació formativa: *feedback*, etc.
4. Entrevistes estructurades, on s'especifiquen problemes detectats i canvis que cal posar en marxa.
5. Recull ordenat de les diferents activitats científiques i docents que formen el currículum del resident:

Pediatria	
Itinerari Formatiu	Març 2023

- Publicacions en revistes (indexades i no indexades)
- Congressos: comunicacions, pòsters, assistències sense participació activa
- Cursos acreditats (cal aportar crèdits) i cursos no acreditats (cal aportar certificat d'assistència)
- Jornades i tallers
- Presentació de sessions (cal especificar-hi lloc, temps i tema)
- Participació en grups de treball, societats científiques, etc.
- Reunions amb residents d'altres hospitals